

Pasqual Maragall

¡DÉU N'HI DO! (Catalanisme real i catalanisme oficial)

M'alegra poder escriure a EL TEMPS i parlar-hi de catalanisme, pensant sobretot en els lectors valencians.

A poc a poc, anem retrobant la confiança de parlar-nos des de la diferència, sense que els nostres integrismes ens obliguin a demanar excuses per no ser exactament el mateix i, sobretot, de parlar-nos des de la igualtat o la comuna denominació sense que els altres integrismes ens saltin a la gola.

D'integrismes justament parlava fa unes setmanes a les Cotxeres de Sants i això va provocar més d'una reacció per al·lusions.

El catalanisme oficial o integrista, com sempre passa, està muntat sobre la base d'uns innegables serveis a la pàtria. Però al damunt hi ha construïda una certa Babel d'interessos comuns de la més diversa procedència, sobre l'etiqueta declarada del patriotisme i les raons més autèntiques de la causa econòmico-social conservadora.

I així *ABC* i Ansón, *Ya* i els barris més elegants de Barcelona on encara domina no el senzill castellà de l'immigrat sinó el més sofisticat dels antics «catalanes finos» (aquell neutre en matèria nacionalitària; aquest, en canvi, militant de la causa no-catalana) s'han ajuntat avui en un nou entusiasme catalanista que jo anomeno «oficial» i que té com a motiu d'interès i orgull el fet de ser Catalunya —i aquesta fórmula política és l'única que resisteix exitosament l'allau de l'esquerra oficial espanyola. Diuen.

Deixant de banda discutibles timbres de glòria, tots hem de reconèixer que també aquesta col·lusió és positiva per a Catalunya: Deu n'hi do, haver aconseguit que vinguin a un cert catalanisme per admiració aquells que van formular l'expressió de combat que va arrencar les masses camperoles castellanès. Sota la bandera de l'anticatalanisme: «Prefiero una España roja que rota», deien aleshores, i ara diuen: «que bien lo hacen estos catalanes». Deu n'hi do.

Admesa aquesta contribució de l'actual catalanisme oficial a l'estabilització d'una Catalunya projectada dins d'una Espanya plural, solament cal demanar reciprocitat i que s'admeti oficialment la contribució de l'esquerra a aquesta mateixa estabilització.

I no de l'esquerra minoritària, sinó de tota, també de la majoritària.

No ha estat fàcil dur la gent treballadora de casa nostra cap a un respecte i un aprenentatge de la llengua i la cultura que eren invariablement les dels qui donaven feina, en una època en què els que ho podien fer eren quasi invariablement els representants de «la situació».

No ha estat fàcil una aventura meravellosa, amb herois a banda i banda, com en Ramon Fernández Jurado, Paco Candel, el Cipriano García i el Guti, Raimon Obiols, Alexandre Cirici i els aprenents i els mestres. ¡I quan no han ensenyat els aprenents als mestres!

Durant un temps, el que després seria el catalanisme oficial va ser aliat fidel d'aquest catalanisme fàctic de l'esquerra. Però ara ha patentat la marca i se n'impeideix l'ús als qui tant van fer per salvar-lo.

Admetem que el catalanisme oficial va consagrar-se més monogràficament a la causa de salvar els mots i els signes patriòtics —encara que en aquest sentit res no hauria valgut sense Tarradellas, tan allunyat avui de l'oficialisme. ¿Però no podem demanar que s'admeti simètricament la contribució a la Catalunya autònoma dels que encara avui representen el major nombre d'iniciatives culturals en la base municipal o al nivell dels barris i pobles? La crònica de la socialització del catalanisme, abans tan minoritari —si entenem per catalanisme alguna cosa més que el Barça— haurà d'incloure aquelles dues aportacions.

I ens poden dir: d'acord, admetem que heu contribuït a redreçar culturalment Catalunya, però és una Catalunya subordinada a Madrid, poc autònoma, sense recursos, etc. És aleshores quan recordo el Ricard Pérez Casado, acusat de «catalanisme» a crit pelat, en la vostra Diada, i a nosaltres mateixos de «botiflers» en la famosa Diada nostra del 82, quan Roca va decidir de dividir la capçalera unitària de la manifestació, i em pregunto: ¿qui ha sacrificat més perquè qualli una Espanya autonomista?

Per això, quan lleigeixo al *Diari de Barcelona* un valencià que explica els contactes CDC-Unió Valenciana, segueixo pensant: ¡Déu n'hi do!